

Conferință

Identități, reprezentări și politici:
relațiile stat-minorități
în secolele XX și XXI

5-6 octombrie 2023 / October 5-6, 2023

Departamentul de Istorie în Limba Maghiară, Universitatea Babeș-Bolyai / Department of History in Hungarian, Babeș-Bolyai University

Cluj-Napoca, Str. Napoca nr. 11.

Conference

Identities, Representations and Policies:
State-Minority Relations
in the 20th and 21st Centuries

Joi, 5 octombrie 2023 – Ziua 1 / Day 1 – Thursday, October 5, 2023

Sala 104-105

Aula Ferdinand

9:00 – 9:30 Cuvânt de deschidere / Opening speeches

Enikő Laczikó – secretar de stat, Departamentul pentru Relații Interetnice (DRI)

Csaba Zoltán Novák – președinte, Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale (ISPMN)

Virgiliu Țărău – prof. univ., Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Istorie și Filosofie

Róbert Miklós Nagy – director, Universitatea Babeș-Bolyai, Departamentul de Istorie în Limba Maghiară

Ion Cârja – conf. univ., Universitatea Babeș-Bolyai, Școala Doctorală Studii de Populație și Istoria Minorităților

9:30 – 11:30 Sesiune paneluri 1 / Panel session 1

Directii noi în Studiile Romani

Alexandru Zamfir (Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Universitatea din București): Interferențe lingvistico-culturale în comunitatea de romi Bereasca din Ploiești

Cristian Pădure (Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Universitatea din București): Cadrul sferelor de activitate aplicate politicii lingvistice. Dispoziții cu privire la revigorarea limbii rromani în România

Gabriel Girigan (Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu): Corp și boală la rudarii pentecostali din Filiași, România

Fernando Varga (Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială): Contribuția leadershipului Rom în procesul de incluziune socială a romilor: Perspective și viziuni ale cetățenilor romi din Nușfalău și Șimleu Silvaniei, județul Sălaj

Moderator: László Fosztó

Transformări sociale, represiune, stat și minorități

Virgiliu Țărău (Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Istorie și Filosofie) Cât de internațional a fost comunismul românesc postbelic?

Csaba Zoltán Novák (ISPMN) Politică față de minoritatea maghiară, ca problemă de securitate națională în anii 1980

Mihály Zoltán Nagy (Arhivele Naționale ale României, Serviciul Județean Bihor): Elita minorității maghiare reflectată în documentele organelor represive în timpul regimului comunist din România

László Csendes (C.N.S.A.S.): Despre ideologie și identitate în RPR. Transcriptul unei convorbiri interceptate

Sándor Oláh (Centrul de Cercetări Regionale și Antropologice din Miercurea Ciuc): Participarea socială în construirea regimului comunist. Practici represive în procesul colectivizării agriculturii în raioanele secuiești

Moderator: Szilárd Toth

11:30 – 11:45 Pauză cafea / Coffee break

11:45 – 13:45 Sesiune paneluri 2 / Panel session 2

New Trends in Romani Studies

(Panel organized by **Stefánia Toma** and **László Fosztó**)

Gyula Kozák (RIRNM): Individual Success, Solidarity and Emancipation Among the Roma of Romania

László Fosztó (RIRNM): Recent Developments in Academic Romani Studies: Steps towards an Analysis of a Study Area

Stefánia Toma (RIRNM): Gaps, Obstacles, and Achievements in the Implementation of Education Policy: The Roma Children in Romania

Juan F. Gamella – Vasile Muntean (Universidad de Granada): Interactions Between the Romanian Roma Kris/Stabor System and the State Law: A Case Study

Moderator: Attila Gidó

Elite minoritare maghiare din România

(Panel organizat de **Szilárd Toth** și **János Fodor**)

Szilárd Toth (Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Istorie și Filosofie): Dinamica mișcării a elitei culturale maghiare din România în secolul XX

István Biró (Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Istorie și Filosofie): Identitatea național-minoritară în presa interbelică a elitelor Eparhiei Reformate din Ardeal

Szabolcs András (Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Istorie și Filosofie): Rolul episcopului romano-catolic Gusztáv Károly Mailáth în politica minorităților în perioada interbelică

Attila Gábor Hunyadi (Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Istorie și Filosofie): „Ethnos” sau „ethos”: etniciz-el-are sau regionalizare în cazul organismelor profesionale economico-financiare din Transilvania: confluente organizatorice și întreprinderi comune/segregate ale elitelor și antreprenorilor din Transilvania interbelică

János Fodor (Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Istorie și Filosofie): Influențe socio-culturale asupra anii de studenție a lui Géza Domokos

Moderator: Ágnes Kiss

13:45 – 15:00 Pauză de masa / Lunch break – Café Planetarium, Piața Unirii 10

15.00 – 17:00 Sesiune paneluri 3 / Panel session 3

Kin-states, Diasporas, Securitization – Past and Present

László Somogyi (Budapest City Archives): National Minorities as “Security Risk” – State Applied Political Violence Against the Transylvanian Romanian National Minority in Hungary During the First World War

Csongor Molnár (Eötvös Loránd University, Doctoral School of History): A Complicated Connection: Kin-State Policies in Case of the Banat Hungarians During the Second World War

Minoritatea maghiară din România: disidență, rezistență, elite intelectuale

Zsuzsa Plainer (ISPMN): Aspecte din cariera intelectuală a lui István Kelemen, secretarul literar al Teatrului de Stat din Oradea, în documentele CNSAS

Csongor Jánosi (Asociația Pokoly): Disidență intelectuală în comunism. Sándor Kányádi în documentele de arhivă și istorie orală

Ágnes Kiss (ISPMN): „Interesele maghiarilor”. Modelul informal de reprezentare al intereselor minoritare și limitele rezistenței în regimul Ceaușescu

Adriana Cupcea (RIRNM): Religious Soft Power in Turkey's Kin State Policy in the Balkans. The Role of Turkish State Actors in the Muslim Communities in Kosovo and Dobruja (Romania)

Marian Chiriac (journalist/editor, SINOPSIS): Rights at Risk. How the War in Ukraine Affects Romanian Ethnic Communities

Tamás Kiss (RIRNM): Kin-State Intervention and the Securitization-Minority Policy Nexus: Hungarians and Russian-Speakers in Central and Eastern Europe (co-authored with **Zsuzsa Csergő** and **Kristina Kallas**)

Moderator: István Gergő Székely

Róbert István Antal (Arhivele Naționale ale Ungariei, Budapesta): Între compromis și rezistență – relația lui Lajos Jordáky cu puterea comunistă

László László (Colegiul Național „Silvania” Zalău): Pe post de coloana a V-a. Minoritatea maghiară din România și Securitatea

Moderator: János Fodor

17:00-17:15 Pauză cafea

17:15 – 19:15 Sesiune paneluri 4

Aplicarea drepturilor minorităților și relații interetnice în România de azi

István Szilágyi (Universitatea Babeș-Bolyai, Institutul Maghiar de Filozofie): Tabuurile statului-națiune. Reacțiile statului român față de revendicările minorității maghiare

Adrian Szelmenczi (activist de drepturile omului, ActiveWatch): Limitele garanțiilor formale în protecția minorității maghiare din România

Attila István Szekeres (președinte, Asociația de Heraldică și Vexilologie din Transilvania): Obstrucționarea unităților administrativ-teritoriale cu populație preponderent maghiară pe parcursul procesului adoptării simbolurilor proprii

Edi Dragoș Beserman (Institutul de Cercetare a Calității Vieții al Academiei Române): Reprezentări ale românilor față de maghiari și maghiarilor față de români în mediul online

Maria Păpariga (Școala Gimnazială Valea Vișeuului): Experiențe comunitare ale etniei ucrainene din Maramureș

Moderator: Tamás Kiss

Români, aromâni – identități, aspirații și discursuri în secolele al XIX-lea și XX

Adrian Nicolae Petcu (C.N.S.A.S.): Proiectul Episcopiei aromânilor între idee și aplicare

Silviu Moldovan (C.N.S.A.S.): Minoritatea strămutată: refugiații aromâni din Grecia în documente ale Securității

Béni L. Balogh (Centrul de Studii Sociale, Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale, Budapesta): Românii din Transilvania de la sfârșitul secolului al XIX-lea până la 1918. Cazul lui Petru Groza

Réka Marchut (Centrul de Studii Sociale, Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale, Budapesta): Iuliu Maniu în Viena

Moderator: Zoltán Csaba Novák

19:30 Recepție / Reception – Café Planetarium, Piața Unirii 10

Vineri, 6 octombrie 2023 - Ziua a 2-a / Day 2 – Friday, October 6, 2023

9:00 – 11:00 Sesiune paneluri 5 / Panel session 5

Sala 104-105

Language Identities in and beyond the Nation-State in European Peripheries

(Panel organized by **Lehel Peti**, **Petteri Laihonen** and **Csanád Bodó**)

Petteri Laihonen (University of Jyväskylä) – **Csanád Bodó** (Eötvös Loránd University) et. al.: Participatory Research on the (Linguistic) Identity of the Moldavian Csángó Today

Lehel Peti (RIRNM): Moldavian Csángó Guestworkers' Experiences Concerning the Locals' Attitudes towards Them in Hungary

Eszter Tarsoly (University College London): Down That Way and Over Here: Spatial and Geographic Metaphors Demarcating Social Differentiation and Belonging

János Imre Heltai (Károli Gáspár University of the Reformed Church in Hungary): Striving for Conviviality and Challenging Dominant Discourses: Participatory Ethnographic Workshops with Roma and Non-Roma Civil Researchers

Ilka Veress (RIRNM): The Role of the Language in the Politics of Memory of the Armenians of Transylvania After 1989

Moderator: Gyula Kozák

Aula Ferdinand

Minority-State Relations in the Interwar Period

Michael Wedekind (Central Institute of Art History, Munich): Minorities, Scholarly Elites, and State Policy in Interwar Romania and Beyond

Szabolcs Czáboczký (Eötvös Loránd University, Doctoral School of History): The Relationship Between the Zipser Deutsche Partei and the Czechoslovak Government (1920–1938)

Daniela Stanciu-Păscărița (Lucian Blaga University of Sibiu): To Whom Shall We Be Loyal? Loyalties and Political Integration of the Transylvanian Saxons After the Great War. A Collection of Case-Studies

Beáta Kulcsár (Hungarian National Museum, Budapest): Intellectuals' Roles and Role Perception in Diaspora: A Hungarian Journalist on the Canadian Prairie in the Interwar Period

Zsuzsa Bokor (ISPMN): Ethnicity and Public Health – Maternal and Child Health Programmes in Interwar Transylvania

Moderator: Anca Filipovici

11:00 – 11:15 Pauză de cafea / Coffee break

11:15 – 13:00 Sesiune paneluri 6 / Panel session 6

Minorități între dinamica integrării și persecuție sistematică: evreii și romii din România

Liviu Neagoe (Colegiul Național „Grigore Moisil” Onești): Antisemitismul, delimitări conceptuale în context românesc

Anca Filipovici (ISPMN): Adolescenți evrei și activism politic în România interbelică

Daniel Hrenciuc (Colegiul Național „Ștefan cel Mare” Suceava): Evreii din Cernăuți în secolul XX. Dilemele și provocările integrării în România Mare

Attila Gidó (ISPMN): Romii în Transilvania de Nord, 1940-1944

Moderator: Adriana Cupcea

Hungarian Minorities and Diasporas in the 21st Century

Dániel Gázsó (Research Institute for Hungarian Communities Abroad / University of Public Service, Budapest) The Hungarian Diaspora and Its Kin-State

Zoltán Kántor (Research Institute for Hungarian Communities Abroad) Attempts to Form the Identity of the Kin-Minorities by the Kin-State

Nóra Kovács (Centre for Social Sciences, Institute for Minority Studies, Budapest): The Changing Role of Hungarian Folk Dancing in a Hungarian Diaspora Community in South America

Csilla Zsigmond (Centre for Social Sciences, Institute for Minority Studies, Budapest): Patterns of National Identity Among Minority Hungarian Youth

Moderator: Zsuzsa Plainer

13:00 – 14:15 Pauză de masă / Lunch break – Café Planetarium, Piața Unirii 10

14:15 – 16:00 Sesiune paneluri 7 / Panel session 7

Representations of Minorities in the Public Space

Jérémy Floutier (University of Szeged / Université Paris I Panthéon-Sorbonne): Ancient History and the Role of Transylvania in Hungarian and Romanian Textbooks Published Between 1945 and 1990

Olivér Kriska (University of Szeged): Symbolic and Mental Spaces in Subotica

Tamás Lönhárt (Babeș-Bolyai University, Faculty of History and Philosophy): The Changing Representation of Identities in East-Central European Urban Landscapes: Multicultural Community and Politics of Memory in Cluj, 1902–2022

Moderator: Lehel Peti

Sfârșitul programului / End of the program